

BELGIQUE - BELGIË
P.P. - P.B.
1050 IXELLES FLAGEY
9/2601

ZICH VOEDEN IS
EEN RECHT!

WORD LID VAN FIAN

EN STEUN FIAN'S ACTIE OP LANGE TERMIJN!

Als lid:

- > U sluit zich aan bij de strijd tegen honger;
- > U neemt deel aan de Algemene vergadering en de activiteiten van FIAN

U ontvangt de FIAN Echo!

Bijdrage: 15 euro (per jaar)

Bankrekeningnummer: 000-1396974-77 (vermelding "bijdrage")

SLUIT AAN BIJ EEN LOKALE GROEP

EN SLUIT U AAN BIJ FIAN'S ACTIES ALS VERDEDIGER

VAN HET RECHT OP VOEDING!
NEEM LOKAAL EN CONCREET DEEL AAN DE STRIJD
TEGEN HONGER!

Geïnteresseerd? Contacteer ons op fian@fian.be

SCHRIJF U IN OP DE MAILINGLIJST

EN BLIJF OP DE HOOGTE VAN DE ACTUALITEIT

EN DE ACTIES VAN FIAN

Via onze website:

www.fian.be > handelen > zich informeren

DOE EEN GIFT

EN ONDERSTEUN FIAN'S ACTIE OP LANGE TERMIJN!

ELKE GIFT VANAF 40€ IS FISCAAL AFTREKBAAR
REKENINGNUMMER: 000-1396974-77 (VERMELDING "GIFT")

FIAN IN CIJFERS:

- > Een internationale organisatie
- > Oprichting in 1986
- > Een mensenrecht - recht op voeding
- > 20 secties in de wereld
- > 3600 leden in 50 landen
- > Duizenden brieven verstuurd naar de autoriteiten
- > Honderden gemeenschappen ondersteund

EDITO

Op 17 april 1996 werden negentien landbouwers van de Beweging van de rurale landbouwers zonder aarde van Brazilië (MST) gedood door moordenaars die door landeigenaren werden aangeworven. Sindsdien heeft de Via Campesina de dag van 17 april verklaard als de « Internationale dag van de Boerenstrijd ». Elk jaar is het de gelegenheid om de bevolking bewust te maken over de moeilijkheden en het onrecht waarvan de landbouwers wereldwijd de slachtoffers zijn alsook om alternatieven te presenteren voor het hedendaagse landbouwproductiemodel dat de interesse van de agro-industrie bevordert, ten nadele van een familiale en duurzame boerenlandbouw.

Dit jaar heeft FIAN Belgium opnieuw zijn steun verleend aan de boerenstrijd. Meerdere acties werden in België ondernomen in medewerking met de Belgische boerenbewegingen, de landbouwers' vakbonden en de andere NGO's die allemaal deel uitmaken van het RsAP-Netwerk (Réseau de Soutien à l'Agriculture Paysanne). FIAN heeft aldus deelgenomen aan de persconferentie "Boerenstrijd voor een ander GLB" van 13 april waarin het RsAP-Netwerk een site heeft voorgesteld die de officiële site van de Europese Commissie over de 50 jaar van het GLB parodieert. We hebben ook deelgenomen in de organisatie van de feestelijke dag van 15 april toen het jubelpark een reusachtige picknick met boerensmaak heeft verwelkomd. Enkele leden van FIAN hebben een mobilisatieactie ondernomen die als gevolg heeft gehad dat 50 supermarkten symbolisch werden gesloten in Brussel om een ander productiesysteem te ondersteunen. Eindelijk heeft FIAN op 17 april een fototentoonstelling voorgesteld over « grondrechten » in het Federaal Parlement. Deze tentoonstelling, georganiseerd in medewerking met de Ekta Parishad beweging, heeft tot 30 april geduurd.

De lenteactie van FIAN was niet beperkt tot 17 april. Samen met de natuurherleving zijn vele evenementen in knop gekomen. Allereerst het zeer verwachte ontluiken van de Vrijwillige richtlijnen voor landbeheer op 9 maart 2012! Het gaat hier over een grote overwinning voor FIAN die aan alle onderhandelingen bij de FAO heeft deelgenomen en die de motor van het overleg was tussen de organisaties voor de burgermaatschappij binnen het Comité voor Voedselveiligheid. We staan nu klaar om een omvangrijk monitoringswerk te ondernemen over de aanwending van deze Richtlijnen. De terugkeer van de lente was eveneens de gelegenheid om een vergadering te organiseren voor de werknemers en de leden van de Raad van Bestuur. Tijdens deze zonnige dag hebben wij een eerste balans gemaakt van de lopende projecten. We hebben ook de voornaamste richtlijnen bepaald voor de toekomst.

Ik beëindig dit edito door de nadruk te leggen op de activiteiten van onze lokale groepen die zich meedogenloos hernieuwen. De Brusselse lokale groep heeft een stand gehouden op het campusplein zuid en heeft aan de dag van 15 april deelgenomen. De groepen van Eupen en Saint-Vith hebben nieuwe projecties van documentaires gepland die heel wat succes hebben geboekt en de groep van Welkenraedt heeft nieuwe acties in scholen ondernomen. Het is ook hoogstwaarschijnlijk dat wij u de stichting van een nieuwe lokale groep aankondigen in de volgende FIAN Echo...

Ik wens u een fijne lezing,

Manu

OVERZICHT

<i>FIAN IN ACTIE</i>	4
• > Petitie: Nepal, Dringende actie verlengd	5
• > OP HET TERREIN: Lokale werkgroep Eupen	7
• Acties voor de Internationale dag van de boerenstrijd	9
<i>FIAN ACTU</i>	10
• > De actualiteit voor u	
• De evolutie van het geval Bajo Aguán in Honduras	11
• Oeganda: FIAN daagt de Neumann Kaffee Gruppe uit om het conflict over grond in Mubende vreedzaam te beëindigen	13
• > Welluidende Echos in de wereld...:	
• Verklaring van de Landbouwers: een studie	16
• Een nieuwe ratificering van het facultatief protocol	16
• Nieuwe mensenrechtenprincipes gelanceerd door de VN, Genève	17
• > Welluidende Echos bij FIAN:	18
• Een nep-website als parodie op die van de commissie voor het GLB	18
• De eer aan Belgische artiesten	18
• Interview met één van onze leden: Grégory Maraite	19
<i>FIAN PLUS</i>	20
• > Recht voor dummies : Het recht op water	21
• > Het recept van de maand: siroop tegen slijmhoest	23
• > Agenda	24

FIAN in actie

NEPAL: DRINGENDE ACTIE VERLENGD

Door de inrichting van het Nationaal Park van Banke werd het recht op voeding van de dorpingen van Balapur geschonden. Daarom moet de Nepalese overheid hen een geschikte nieuwe woonplaats geven, met de mogelijkheid om in hun bestaan te voorzien. De dringende actie hierrond wordt verlengd tot 7 juli 2012.

De actie wordt verlengd om de volgende redenen:

1. Het districtsbeheerbureau (DAO, District Administration Office) van Banke had zich bereid verklaard de gekwetste betogers (betoging van 12 februari 2012) ter compensatie medische bijstand te verlenen. Dat werd overeengekomen tussen de betogers (Comité voor de behandeling van geschillen van Balapur) en het DAO van Banke. Maar tot nog toe hebben de gekwetste betogers geen enkele compensatie van de overheid ontvangen.

2. Tijdens de vergadering van 28 maart 2012, waarbij alle partijen samenkwamen om de eis van de dorpingen van Balapur te bespreken, werd beslist dat het districtsbureau voor het woud (DFO, District Forest Office) en het Nationaal Park van Banke respectievelijk rapporten zouden voorleggen over de impact van het project op het dorp Balapur, en over de haalbare mogelijkheden om het bestaan en de veiligheid van het dorp te verzekeren en de haalbaarheid van een herinrichting. Die rapporten zouden twee weken later besproken worden op een volgende vergadering met alle partijen. De rapporten liepen vertraging op, zodat deze vergadering met alle betrokken partijen niet doorging zoals voorzien.

Daarom hebben FIAN Nepal en FIAN International beslist de dringende actie te verlengen tot er aan de geformuleerde eisen gevolg wordt gegeven.

Kom nu in actie: stuur een e-mail aan de Nepalese overheid.

HOE MEEDOEN:

De petitie door zoveel mogelijk mensen laten ondertekenen en sturen aan

> FIAN BELGIUM

ter attentie van

Claire Guffens

35 Rue Van Elewyck

1050 Brussel

OP HET TERREIN...

LOKALE WERK GROEP EUPEN

BEZOEK VAN NATALIA ATZ SUNUC, COÖRDINATRICE VAN DE GUATEMALTEEKSE ORGANISATIE CEIBA

De lokale groep te Eupen heeft van het bezoek van de Guatemalteekse gastvrouw van "Hulp en Broederlijkheid" in het kader van de Vasten gebruik gemaakt om zich nader te informeren over de situatie in Guatemala; één van de armste landen ter wereld.

Natalia is een Maya-vrouw, geboren in de bergachtige regio Chimaltenango in het Zuiden van het land. Destijds bezat haar familie er een lap grond die hen in hun noden voorzag: naast een fruit- en groentenoogst, maïs voor de tortilla's en bonen, bezaten ze tevens wat gevogelte en een koe. De familie werd tijdens de burgeroorlog (1960 – 1996) echter hard geraakt: in 1981 vermoordden de militairen Natalia's moeder en werd haar zus aangehouden. Samen met haar overblijvende familieleden verliet Natalia haar dorp in 1982. Als intern verplaatsten, moesten zij voortaan hun leven elders opbouwen.

Na een aantal jaren als weefster gewerkt te hebben –zoals vele inheemse vrouwen-, slaagde Natalia erin om de sociale ladder te beklimmen. Sinds 2010 is ze coördinatrice van CEIBA, een organisatie die ijvert voor het verbeteren van de levensomstandigheden van de gediscrimineerde Maya-bevolking. Dit doen ze, bijvoorbeeld, door het onderwijzen van productieve landbouwtechnieken zoals de agro-ecologie. Deze productiewijze wil de ontwikkeling van de landbouw koppelen aan de bescherming van het milieu door het toepassen van gediversifieerde landbouw, het eerbiedigen van de bodemstructuur, het bemesten met natuurlijke middelen, het composteren en het strijden tegen bodemerose.

Maar CEIBA heeft tevens een sociaal doel: zij ijvert tevens voor de integratie van personen die een trauma overhouden aan de burgeroorlog, tegen de sociale uitsluiting van de armen, voor de versterking van de Mayagemeenschappen door hen te vormen betreffende de streefdoelen, het beargumenteren en het verdedigen van hun rechten bij de politieke autoriteiten: recht op grond, vrouwenrechten, recht op drinkbaar water en op voldoende voeding. Daarnaast tracht CEIBA tevens de traditionele geneeswijzen en de gezondheidszorg op basis van planten over te leveren.

De naam CEIBA is in feite een verwijzing naar de heilige boom van de Maya's. Een eeuwenoude traditie bestaat in het planten van een Ceiba te midden van een gemeenschap. Iedereen ontmoet elkaar in de schaduw van de boom voor het delen van zorgen en hoop, het uitwisselen van ideeën en het samen zoeken naar oplossingen.

De organisatie CEIBA organiseert vier campagnes:

- Bescherming van de slachtoffers van klimaatveranderingen;
- Strijd tegen de mijnbouw (onder meer de goudmijn te Marlin, zeer bekend onder de FIAN-leden als bron van verschillende mensenrechtenschendingen);
- Strijd voor voedselzekerheid;
- Bescherming van het economisch recht (betreffende vrijhandelsakkoorden zoals het AdA).

ENKELE GEVALLEN VAN SCHENDING VAN HET RECHT OP VOEDSEL GEKEND DOOR FIAN*

> **Gewelddadige uitwijzingen te Panzos en El Estor** (provincie Alta Verapaz): boerenfamilies worden bedreigd door de expansie van rietsuiker- en palmolieplantages.

> **De expansie van plantaardige brandstofproductie** te Ocos en Coatepeque: 21 dorpen zijn geraakt. Dammen ontnemen hen hun water; afval besmet hun drinkbaar water.

> **De goudmijn Marlin** (Diocesaan San Marcos): twee openluchtmijnen besmetten het water en leiden tot de uitputting van waterputten (vermindering van het niveau) □ vrouwen moeten lange afstanden afleggen op zoek naar water, huizen vertonen barsten, lokale groenten worden niet langer verkocht op lokale markten. Een wereld van structureel sociaal verschil tussen de personen die tegen de mijnen zijn en zij die er werk vinden.

* Volledig rapport (in het Duits): http://www.guatemala.at/navegation_links/archiv/03-2011%20Das%20Recht%20auf%20Nahrung%20in%20Guatemala.pdf

WAT IS ADA?

Onder impuls van multinationale bedrijven wordt op dit moment –onder de naam AdA –een Associatieakkoord onderhandeld tussen de Europese Unie en Centraal-Amerika. Het betreft een vrijhandelsakkoord dat dramatische gevolgen kan hebben voor de betrokken bevolking. De onderhandelingen begonnen in mei 2004, met als kernwoorden politieke dialoog, samenwerking en handel. Vele specialisten zijn het eens dat het handelsakkoord de meeste plaats inneemt in het AdA, terwijl de politieke dialoog en de samenwerking tot pure retoriek beperkt worden.

De bevolking wordt nooit geconsulteerd. In feite brengt dit akkoord niets nieuws. Wat echter wel nieuw is zijn de kapitalen en belangen van investeerders die nieuwe sectoren inpalmen, zoals de ontginning van natuurlijke rijkdommen: het water dat tot nu toe beschermd werd en beheerd door inheemse gemeenschappen; vruchtbare grond die overspoeld wordt door monoculturen van eucalyptus, rietsuiker of palmolie en die volledig onvruchtbaar worden achtergelaten, waardoor er niet langer voedsel kan op verbouwd worden; mijnbouw en biodiversiteit.

Indien het AdA onder haar actuele vorm geratificeerd wordt, zal dit massaal negatieve gevolgen hebben voor de armste bevolkingen in Centraal-Amerika. Een belangrijk doel van Natalia's bezoek was aldus het contacteren van Belgische politici en Europese parlementsleden teneinde hen te informeren over de vrees van haar gemeenschap.

Guatemala telt 10 miljoen bewoners en een oppervlakte driemaal groter dan België. Het land heeft een toegang tot 2 oceanen. 80% van de Guatemalteken leeft in armoede, 33% zijn analfabeet. Het grootste probleem van de landelijke bevolking is het gebrek aan gronden om voldoende basisvoedsel te verbouwen. Wie een stuk grond bezit heeft daarom nog geen officiële eigendomstitel, waardoor er geen grondrechtszekerheid bestaat. ER bestaan wel wetten in agrarische hervorming, maar deze worden niet toegepast. De grootgrondbezitters houden immers vast aan hun privileges. Er bestaat een programma "Hambre Zero" (geen honger), maar dit is als een pleister op een houten been en lost het probleem niet op. Een „canasta basica" (een mand met basisvoeding) wordt door de regering aangeboden, maar tegen een kostprijs van 170 Quetzales; terwijl het minimumloon 220 Quetzales bedraagt. Voor de landelijke bevolking is deze mand aldus onbetaalbaar, vermits er geen loonarbeid voorhanden is op het platteland en bijgevolg ook geen geld.

> **Milieuconflicten in de bergstreek Las Granadillas** (provincie Zacapa) Excessieve houtkap door multinationals -> vermindering van de waterlopen; geweigerde toegang tot bronnen.

> **Bouw van de dam Xalalá** (provincie Alta Verapaz en Quiché) 49 gemeenschappen zijn getroffen. Zij worden noch geïnformeerd, noch geconsulteerd. Talrijke velden en huizen zijn onder water gelopen; er wordt niet langer gevestigd; vooral de vrouwen zijn het slachtoffer.

> **Landbouwconflict in de plantage La Perla** (provincie Quiché): Een koffieplantage die destijds (voor de burgeroorlog) 1000 ha groot was, omvat vandaag meer dan 5000 ha (onterecht ingeschreven in de registers). De kleine landbouwers die grond hadden gekocht (zonder geschreven bewijs) kunnen zich aldus niet verdedigen tegen het innemen van hun grond en zijn verplicht om op de plantage te werken. 830 personen zijn getroffen.

> **Conflict met de arbeiders in de plantage Nueva Florencia** (provincie Quetzaltenango – eindelijk opgelost na meer dan 14 jaar!): omdat zij getracht hebben een minimumloon te eisen via de oprichting van een kleine vakbond, werden bepaalde arbeiders van de koffieplantage onwettelijk ontslagen. Zij worden bovendien sinds jaren bedreigd (hun huizen worden in brand gestoken, enz.). De rechtbanken hebben hen eindelijk gelijk gegeven, maar de eigenaar van de plantage was een kennis van de vorige president Berger! In december 2011 hebben de landbouwers uiteindelijk compensatie verkregen in de vorm van grond.

ACTIES VOOR DE INTERNATIONALE DAG VAN DE BOERENSTRIJD

REUZE PICNIC IN DE CINQUANTENAIRE

FIAN Belgium maakt deel uit van het Netwerk tot steun aan de agrarische landbouw (RsAP) binnen dewelke wij het evenement van 15 april georganiseerd hebben naar aanleiding van de Internationale dag van de boerenstrijd en het jaar van de 50 jarige verjaardag van het de Gemeenschappelijke Landbouw Politiek (PAC).

Dit evenement, dat plaats vond in het Jubelpark te Brussel, wou conviviaal zijn : een opening van de dag met de dans van de landbouwers (de Kata van de hak), het delen van een grote pic-nic, gevolgd door muziek met de fanfare van Dokter Poembak, een Boliviaanse dans ter ere aan Moeder Aarde en documentaires over het landbouwmilieu (« De landbouwtelers dragers van oplossingen ten aanzien van de klimaatwijzigingen », « Bevrijd onze zaden », « Nyeleni 2011 »). Bovenop dit alles waren er een zaadbeurs, spelen en stands aanwezig. FIAN Belgium was initiatiefnemer van de informatiestand over de PAC en de lokale groep van Brussel heeft dus deze stand geanimeerd die een groot succes was : veel bezoekers kwamen een kijkje nemen en toonden zich, ondanks de koude, geïnteresseerd zowel voor het PAC als voor FIAN. Wij hebben er inderdaad van genoten om FIAN te kennen te geven en de petitie van de zaak Balapur te Nepal te doen ondertekenen. Misschien mogen wij binnenkort nieuwe leden verwelkomen in de lokale groep van Brussel !

FOTOTENTOONSTELLING: TOEGANG TOT DE GROND

Naar aanleiding van de Internationale dag van de boerenstrijd op 17 april organiseren de ONG FIAN Belgium (FoodFirst Information and Action Network) en de beweging Ekta Parishad een fototentoonstelling waarop u van harte wordt uitgenodigd: «de toegang tot de grond en de natuurlijke rijkdommen».

Samengesteld uit een veertigtal fotos van zes verschillende fotografen (Simon Williams, Nathanael Corré, Jacques Vellut, Ushas Mertens, Suki Ozaki, Gertrud Falk), voert deze tentoonstelling ons naar Brasilië, India en Oeganda. Zij wenst niet enkel het dagelijkse leven van de landbouwers en hun bewerking van de grond te schetsen doch eveneens het gebrek aan een adequate en beschermde toegang tot de grond.

Deze tentoonstelling wordt georganiseerd met medewerking van de Conferentie van Voorzitters en het College van Quaestoren van de Senaat en zal plaats vinden van 17 tot 30 april 2012 op het Federaal parlement (ingang via de Leuvenseweg 13). De vernissage vond plaats op 17 april, internationale dag van de boerenstrijd, in aanwezigheid van Sabine de Bethune, voorzitter van de Senaat, van het kamerlid Thérèse Snyo en van verschillende andere kamerleden en senatoren evenals de organisaties Ekta Parishad en FIAN Belgium.

VORMINGSDAG « ZICH VOEDEN IS EEN RECHT »

FIAN Belgium organiseert een vormingsdag "zich voeden is een recht" in de eerste plaats voor de leden van lokale groepen maar ook voor iedereen geïnteresseerd in het thema van het recht op voeding. De voormiddag zal voorbehouden zijn voor de voorstelling van het pedagogisch handboek met de modules "Mensenrechtenbenadering en het Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten", "recht op voeding en toegang tot de aarde", en "afdwingbaarheid". De namiddag zal concreter zijn met een opvolging van de casussen gevolgd door FIAN (Essakane, Guaranis, Mubende) en een reflectie over de actiemogelijkheden van de lokale groepen.

De vorming vindt plaats op 26 mei van 9u30 tot 17u30 in het Huis van de vrede, van Elewycckstraat 35, 1050 Brussel.

De deelname is gratis maar het aantal plaatsen is beperkt. Schrijf u dus vlug (voor 15 mei) in via het sturen van een e-mail naar fian@fian.be mocht u wensen deel te nemen.

Wij kijken ernaar uit om u daar te zien!

FIAN actu

DE ACTUALITEITEN VOOR U GELEZEN : DE EVOLUTIE VAN HET GEVAL BAJO AGUÁN IN HONDURAS

Het begon allemaal in 1992 toen de wet op de agrarische modernisering werd uitgeroepen in Honduras, om de landbouwsector te ontwikkelen en te moderniseren, waarbij de sector werd onderworpen aan de regels van de markt. We zien dan dat de landbouwgrond door de agro-industrie in beslag wordt genomen en een toename van grootgrondbezit. 1,6% van de landeigenaren bezit 40% van de landbouwgrond. De grond is niet meer in het bezit van diegenen die haar bewerken, zoals in de wet voor agrarische hervorming van 1962 werd vastgesteld, maar voor hen die de grond kunnen opkopen.

Dit veroorzaakt een zeer ernstig conflict in het Aguándal want de wet op de agrarische modernisering staat de verkoop van landbouwgrond toe die was toegekend aan de boeren in het kader van de agrarische hervorming. De boeren van Bajo Aguán (3500 boerenfamilies) organiseren zich, in het bijzonder bij de MUCA (Unificado Campesino de Aguán- Verenigde boerenbeweging van de Aguán). Deze in 2001 opgerichte beweging bestaat uit 28 groepen boeren die geen grond hebben kunnen verwerven in het kader van de agrarische hervorming. De MUCA wil dat de verkoop van landbouwgrond aan grootgrondbezitters wordt geannuleerd, en oefent druk uit om de agrarische hervorming door te voeren. Ze eisen het recht op voedsel op voor de boerenfamilies door middel van de toegang tot de aankoop van landbouwgrond. Als antwoord op hun eisen worden ze met de dood bedreigd door de grootgrondbezitters en de grote veeboeren in de streek en veel boerenleiders zijn vermoord.

Sinds de staatsgreep in juni 2009, waarbij president Zelaya, die een overeenkomst had gesloten werd vermoord, is de situatie verergerd. De overeenkomst werd niet nagekomen, en sinds september 2009 werden 45 personen die verbonden zijn met boerenorganisaties vermoord. Tot op heden is er geen enkele vordering in het onderzoek naar de misdaden.

Le gouvernement a converti la vallée de l'Aguán en une zone de guerre avec De regering heeft het Aguándal veranderd in een oorlogsgebied, met militarisatie, vernietiging van gewassen en huizen, ontvoeringen, martelingen en moorden, met name door particuliere bewakers. In augustus 2011 heeft de Staat toestemming gegeven voor een derde militaire operatie met het inzetten van 1000 politiemensen en militairen, waardoor nog meer geweld werd gebruikt tegen de boerengemeenschappen. In de zes daaropvolgende weken werden vier boeren en een boerin vermoord: twee van hen waren de belangrijkste leiders van de boerenbewegingen van Bajo Aguán.

Een overeenkomst getekend op 13 april 2010 voorziet in een overdracht van 11000 hectares aan de boerenfamilies. Op dit moment heeft er slechts een gedeeltelijke overdracht plaatsgevonden. Het conflict duurt dus voort, en wordt zelfs aangewakkerd door het beleid van de staat die de boerenstrijd criminaliseert door de leden van de boerenorganisaties aan te houden zonder arrestatiebevel of met onwettige arrestatiebevelen. Tot in juli 2011 zijn er minstens 162 boeren, leden van organisaties in het gebied van Bajo Aguán in staat van beschuldiging gesteld. Daarbij gaan willekeurige uitzettingen door: 12 gedwongen uitzettingen hebben plaats gevonden tussen januari 2010 en maart 2011.

Tegenover deze situatie heeft FIAN zich sinds het jaar 2000 gemobiliseerd door van dichtbij de conflicten in het gebied te volgen, en in het bijzonder het conflict dat de overdracht van het grondgebied van het oude militaire opleidingscentrum betreft. In overeenstemming met de politieke overeenkomsten is een groot deel van de 5700 hectares overgedragen, maar niet de overige gronden waar een conflict over bestaat. Op dit moment wordt er aandacht aan de zaak besteed door middel van onderzoeksmissies in samenwerking met andere internationale netwerken, workshops voor versterking van de plaatselijke bewegingen, brievenacties. Zo heeft FIAN eind 2008 en in oktober 2011 dringende acties gelanceerd om de Hondurese regering te vragen onderzoeken in te stellen naar de moorden, en aan de getroffen families compensatie aan te bieden voor het verlies van hun bestaansmiddelen. Dit om de verplichting van de staat om de mensenrechten te respecteren, te bevorderen en te garanderen in de praktijk uitvoering te geven. Daarnaast heeft FIAN ook de missie om rapporten op te stellen over de situatie bestemd voor de Europese Unie, de inter-Amerikaanse Commissie voor de Mensenrechten en de mensenrechtenorganen van de Verenigde Naties.

In 2011 hebben zes NGO's, waaronder FIAN, een onderzoek uitgevoerd naar de schendingen van de mensenrechten in Bajo Aguán. Het rapport, dat is aangeboden aan de inter-Amerikaanse Commissie voor de Mensenrechten en aan de Ondercommissie voor de Mensenrechten van het Europese Parlement, onderstreept het extreme geweld en de straffeloosheid waarmee de boerenbewegingen worden geconfronteerd. Ze zijn slachtoffer van aantasting en schending van hun recht op leven, op hun lichamelijke integriteit, voedsel, gezondheid, wonen en scholing, zonder dat er onderzoek wordt ingesteld naar deze zaken of sancties worden uitgevoerd door de overheid. Het rapport wijst op de gedwongen uitzettingen van gemeenschappen die zijn opgedragen en uitgevoerd ondanks het feit dat ze een schending van de internationale mensenrechtennormen vormen. Naar aanleiding van het feit dat er bewijzen zijn dat de particuliere veiligheidsdiensten van de bedrijven van de ondernemer Miguel Facussé betrokken zijn bij mensenrechtenschendingen, en met name bij verscheidene moorden op boeren in Bajo Aguán, heeft FIAN aan de Duitse ontwikkelingsbank DEG (Deutsche Entwicklungsgesellschaft), een overheidsinstelling, gevraagd zijn contractuele banden met deze bedrijven, en in het bijzonder met het bedrijf Dinant, te herzien, en de financiële samenwerking op te schorten. In een interview dat in 2010 in de pers verscheen had Miguel Facussé aangegeven steun van de DEG te ontvangen ter hoogte van 20 miljoen dollar US. Op 11 april 2011 heeft de DEG het internationale secretariaat van FIAN via een communiqué laten weten dat de bank na een grondig onderzoek naar het agrarische conflict in Bajo Aguán in Honduras de beslissing had genomen de contractuele betrekkingen met het bedrijf Dinant in Honduras te stoppen. De DEG verklaarde dat hieruit voortvloeit dat de bank de eerder aan het bedrijf beloofde lening niet zal uitkeren.

Wat de recente gebeurtenissen betreft: op 20 januari 2012 is Matias Valle Cardenas, het hoofd van de verenigde boerenbeweging van Aguan vermoord, ondanks het verdrag dat op 4 oktober 2011 werd gesloten tussen de MUCA en Miguel Facussé. Het enige wat nog moest worden geregeld was een voorstel voor een financiële regeling voor de grond aan de ondernemers die betrokken zijn bij het conflict. In januari hebben de boeren een voorstel van de Bank en de Secretaris van Financiën geweigerd omdat ze vonden dat de rente voor de lening die bestemd was voor de betaling van de grond te hoog was: hun schuld van 636 219 900 lempiras voor de aankoop van de grond zou zijn opgelopen tot een schuld van 1 235 359 288 lempiras. Een bedrag dat onmogelijk kan worden terug betaald door kleine boerenbedrijfjes.

Tegenover het geweld blijft de samenleving zich mobiliseren. Zo hebben begin maart FIAN International en 94 maatschappelijke organisaties uit 31 landen aan de Hondurese regering gevraagd om het project voor

Clean Development Mechanism¹ in de Bago Aguan vallei opnieuw aan een onderzoek te onderwerpen, met als reden het geweld tegen de boerengemeenschappen. Moorden, bedreigingen, onder druk zetten blijven onbestraft.

Daarnaast hebben 94 leden van de Kamer van afgevaardigden van de Verenigde Staten op 9 maart 2012 hun verontrusting uitgesproken ten aanzien van de mensenrechtensituatie in Bajo Aguán. Ze hebben het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse zaken (State department) gevraagd om "de Amerikaanse hulp aan de politie en aan de militairen van Honduras op te schorten gegeven de geloofwaardige beschuldigingen van talrijke ernstige schendingen van de mensenrechten die worden toegeschreven aan de veiligheidstroepen". Ze hebben tevens aan het State department gevraagd om door te gaan met druk uitoefenen op de Hondurese regering opdat deze de fundamentele mensenrechten van de inwoners beschermt, onderzoek instelt en de daders van de misdaden begaan in de streek van Bajo Aguán juridisch vervolgt, en de particuliere beveiligingsbedrijven om verantwoording vraagt voor hun in alle strafeloosheid begane daden.

Ook zou de Hondurese regering moeten voldoen aan de reeds met de boerenorganisaties ondertekende akkoorden om de landconflicten in Bajo Aguán op te lossen en oplossingen te vinden voor de gebrekkige toegang tot het land en tot de bestaansmiddelen die aan de oorsprong liggen van het conflict.

Begin april 2012 is het rapport over 2011 van de inter-Amerikaanse Commissie voor de Mensenrechten uitgekomen. Het geval van Bajo Aguán en de strafeloosheid betreffende met name de gewelddadige militaire onderdrukking in 2011, de criminalisering van de boeren, de afwezigheid van bescherming van deze boeren en van mogelijkheden om zich te verdedigen worden hierin genoemd.

Laten we hopen dat de internationale mobilisatie hulp kan bieden om tot een oplossing te komen van dit conflict in een land waar 75% van de bevolking onder de armoedegrens leeft!

¹ Clean Development Mechanism is een mechanisme dat is uitgewerkt in het kader van het Protocol van Kyoto bestemd om landen, vooral ontwikkelingslanden, te helpen hun doelstellingen van vermindering van de uitstoot van broeikasgassen te halen.

Twee artikelen, gepubliceerd op 17 april 2012 in de Hondurese kranten La Prensa en El Tiempo zijn tamelijk verontrustend. Het voormalig hoofd van de gewapende troepen van Honduras wil dat de noodtoestand wordt uitgeroepen in Bajo Aguán, en het bedrijf Dinant kondigt aan dat het zal overgaan tot uitzettingen van boeren als de landregeling door de MUCA, met bemiddeling door de regering in juni niet is uitgevoerd.

This Dutch translation has been made possible thanks to the project: Free translation of websites for NGOs and non-profit organisations. A project managed by Mondo Services and the translator Johanna van Manen.

OEGANDA: FIAN DAAGT DE NEUMANN KAFFEE GRUPPE UIT OM HET CONFLICT OVER GROND IN MUBENDE VREEDZAAM TE BEËINDIGEN

Een landmeting in Mubende (Oeganda) moet duidelijk maken of de Kaweri-Koffieplantage van de Duitse Neumann Kaffee Gruppe delen van een buurgrond sinds 2001 onrechtmatig in bezit heeft genomen. De Kaweri Coffee Plantation Ltd. wil deze landmeting tegenhouden.

«Het bedrijf Neumann zou niet moeten proberen om de aanstaande landmeting tegen te houden. Het enige doel van deze technische maatregel is het om de daadwerkelijke landbezitverhoudingen te verduidelijken en inzichtelijk te maken» zegt Martin Wolpold-Bosien van FIAN International.

Zoals u wellicht al weet, heeft het Oegandese leger in de omgeving van Mubende in augustus 2001 meer dan 2000 mensen met geweld van hun landgebied verdreven. Dit gebied werd vervolgens aan de Kaweri Coffee Plantation Ltd., een dochteronderneming van de Duitse Neumann Kaffee Gruppe, in pacht gegeven. Kaweri heeft op deze grond de eerste koffieplantage van Oeganda opgericht. Tot op de dag van vandaag hebben de verdrevenen geen enkele compensatie ontvangen voor het verlies van hun land, hun bezittingen en de extreme noodtoestand waarin ze zich nu bevinden. Sinds 2002 ondersteunt FIAN de vreedzame strijd van de verdrevenen voor rechtvaardigheid. Sinds 2002 is er tevens een rechtszaak lopende, die de verdrevenen tegen de Oegandese staat en de firma Kaweri hebben aangespannen.

De aanstaande landmeting is een juridische procedure en een noodzakelijk laatste stap om de land-titel van één van de verdrevenen te registreren. In haar meest recente mededeling aan FIAN heeft de Neumann Kaffee Gruppe zich echter tegen de geplande landmeting uitgesproken. «Er bestaat geen redelijk argument tegen deze maatregel. Daarom eisen wij van de firma Neumann dat ze iedere vorm van verzet tegen het uitvoeren van de landmeting, in het bijzonder het gebruik van geweld, achterwege zal laten», zo Gertrud Falk van FIAN Duitsland.

Sinds de gewelddadige verdrijving is Peter Kyiira erg geëngageerd om over deze zaak verslag te doen. Hij is de vertegenwoordiger van de verdrevenen en bracht in december 2011 een bezoek aan België. Als verdediger van de mensenrechten zet hij zich in voor een juridische vergoeding voor de vernieling van het eigendom en het leed van de verdrevenen. Onlangs heeft de Neumann Kaffee Gruppe het statuut van Peter Kayiira als verdediger van de mensenrechten echter in vraag gesteld in een schriftelijke mededeling aan FIAN.

«De heer Kayiira ondersteunt de verdreven personen uit de voormalige dorpen Kitemba, Kiryamakobe, Luwunga en Kijunga, waarvan de mensenrechten duidelijk geschonden zijn», beklemtoont Martin Wolpold-Bosien. «We adviseren de Neumann Kaffee Gruppe dringend om de heer Kayiira als verdediger van de mensenrechten te erkennen en zich hiernaar te gedragen.»

In het februari - nummer van het FIAN Echo hebben wij u erover geïnformeerd dat het volgende proces op 29 februari was gepland. Ondertussen heeft zelfs nog een bijkomende hoorzitting op 28 maart plaatsgevonden.

Ter herinnering: Bij de hoorzitting van 23 januari had de rechter verklaard dat ze zich van de zaak zou terugtrekken. Ze zou zich door de internationale gemeenschap (FIAN) toenemend onder druk gezet hebben gevoeld. Twee weken later werd Peter Kayiira opnieuw uitgenodigd voor een hoorzitting op 29 februari. FIAN België heeft deze informatie aan de Belgische ambassade in Oeganda doorgegeven met de vraag om een afgevaardigde naar deze hoorzitting te sturen. Dit gebeurde ook. Ondanks het feit dat Kaweri wederom afwezig was, kon de hoorzitting van 29 februari als relatief positief worden geëvalueerd. De nieuwe rechter heeft aandachtig naar de advocaten van de Mubende - gemeenschap geluisterd en leek op het eerste zicht optimistisch. Hij moedigde de betrokken partijen aan om het geschil met een minnelijke schikking te regelen.

De volgende hoorzitting op 28 maart was minder positief.. De landmeting werd tegengehouden. De politie weigerde om de landmeters toegang te geven tot de plantage. De politie verklaarde dat ze (op bevel van de bestuursvoorzitter van Kaweri) de toegang tot de plantage enkel na toestemming van de «Resident District Commissioner» (RDC) mocht verlenen. De landmeters hebben vervolgens de toestemming van de RDC gevraagd. De RDC weigerde echter om toestemming te geven, zonder hierbij beroep te doen op een geldige wet. Hij dreigde er zelfs mee om Peter en de landmeters te laten oppakken als ze een poging zouden doen om de landmeting alsnog uit te voeren. Volgens Peter heeft de RDC geen enkel recht om de landmeting tegen te houden, gezien alle juridische regels en procedures werden gerespecteerd.

We zullen u verder op de hoogte houden over deze zaak... FIAN eist dat de voortdurende straffeloosheid in verband met de schendingen van het recht op voeding sinds de gewelddadige verdrijving in het jaar 2001 door de Oegandese justitie eindelijk overwonnen moet worden.

WELLUIDENDE ECHOS: IN DE WERELD...

VERKLARING VAN DE LANDBOUWERS: EEN STUDIE

Na een lange strijd van La Via Campesina, FIAN en andere organisaties voor de erkenning en betere bescherming van de rechten van de plattelandsbevolking, is er een had de Raad voor Mensenrechten een onderzoekscomité de opdracht gegeven om een studie uit te voeren naar 'de bevordering van de rechten van landbouwers en anderen werkzaam in landelijk gebied'. Tijdens de 19e sessie van de Raad voor Mensenrechten in maart 2012 heeft dit onderzoekscomité haar eindrapport (doc A/HRC/19/75) voorgesteld. De studie noemt de belangrijkste kwetsbare groepen die in landelijk gebied werkzaam zijn (kleine boeren, landloze boeren, landarbeiders, vissers, jagers, herders) en belicht de oorzaken van hun discriminatie en marginalisatie, zoals landonteigeningen, gedwongen verhuizingen, discriminatie op basis van geslacht, een gebrek aan hervormingen in het landbouwbeleid, het ontbreken van een minimumloon en sociale bescherming voor landarbeiders, en ook de criminalisering en onderdrukking van de landbouwbeweging. De studie eindigt met een aanbeveling aan de Raad voor Mensenrechten: een nieuw internationaal mensenrechtencharter voor landbouwers aannemen, en een speciale procedure instellen om de bevordering en de bescherming van deze rechten te verbeteren. Een ontwerp van een Verklaring van de Rechten van Landbouwers, gebaseerd op een verklaring uitgewerkt door La Via Campesina, vormt een bijlage bij de studie. Verschillende landen waren ook voor de aanstelling van een Bijzonder Rapporteur voor de rechten van landbouwers. Angelica Navarro, ambassadrice van Bolivia bij de VN, wees erop dat «staten de verplichting hebben de rechten van de plattelandsbevolking en landbouwers te beschermen».

De Raad voor Mensenrechten zal de tekst in mei 2012 bestuderen en beslissen welk gevolg aan de voorgestelde initiatieven gegeven zal worden.

EEN NIEUWE RATIFICERING VAN HET FACULTATIEF PROTOCOL BIJ HET INTERNATIONALE VERDRAG INZAKE DE ECONOMISCHE, SOCIALE EN CULTURELE RECHTEN !

Slovakije heeft als 8e land, naast Spanje, Ecuador, Mongolie, Salvador, Argentinië, Bolivia en Bosnie-Herzegovina het facultatief Protocol bij het internationaal verdrag inzake de economische, sociale en culturele rechten ondertekend. Er zijn nu nog slechts twee ratificaties tekort om het protocol in werking te laten treden. Dit protocol, dat werd aangenomen op 10 december 2008 installeert een communicatieprocedure. Deze procedure biedt aan individuen die zich het slachtoffer voelen van een schending van het Verdrag de mogelijkheid om een klacht neer te leggen bij het Comité inzake economische, sociale en culturele rechten van de Verenigde Naties.

NIEUWE MENSENRECHTENPRINCIPES GE- LANCEERD DOOR DE VN, GENÈVE

Een vernieuwend instrument op het gebied van de mensenrechten, de « Principes van Maastricht in verband met de extraterritoriale verplichting van de lidstaten op het gebied van de economische, sociale en culturele rechten » is in maart 2012 gelanceerd door de Verenigde Naties in Genève.

De Extraterritoriale Verplichting (Extraterritorial Obligation - ETO) op het gebied van de mensenrechten – i.e. de verplichting tot bescherming ten opzichte van personen buiten de landsgrenzen – is cruciaal in het kader van de toenemende globalisering. Maar tot nu toe is deze verplichting gemarginaliseerd.

De ETO werd vaak ontkend in de wetgeving, in het beleid en in de dagelijkse praktijk van veel lidstaten. Deze hebben geprobeerd om hun verplichting te beperken tot hun eigen grondgebied, dit is niet in overeenstemming met de regulatiebehoeften van de internationale gemeenschap en ondersteunt het principe van algemeenheid van de mensenrechten niet.

« De lacunes in de bescherming van de mensenrechten zijn verergerd in de context van de globalisering van de laatste 20 jaar », verklaart Rolf Künemann, Directeur mensenrechten bij FIAN international. « De recente voedselcrises zijn in grote mate het resultaat van het beleid dat is gevoerd door bedrijven en instanties die internationaal opereren. Onze bezorgdheid gaat ook uit naar de regulatie van transnationale bedrijven met betrekking tot de mensenrechten, de verantwoordelijkheid van intergouvernementele organisaties, de benadering van ontwikkeling gebaseerd op de mensenrechten en de toepassing van mensenrechtennormen met betrekking tot de commerciële en investeringsverdragen die de afgelopen 20 jaar zijn gesloten ».

De beperking tot het eigen grondgebied van de verplichtingen heeft geleid tot een vacuüm in de bescherming van de mensenrechten in een aantal internationale politieke processen, en een gebrek aan regulatie gebaseerd op de bescherming van de mensenrechten. De situatie is uiterst zorgwekkend op het gebied van de economische, sociale en culturele rechten¹.

« De Principes van Maastricht betreffende de ETO betekenen een belangrijke stap vooruit om deze lacunes op te vullen », voegt Künemann toe. « Ze bieden een essentieel instrument voor mensenrechtenorganisaties, zoals FIAN International, en voor maatschappelijke bewegingen die extraterritoriale schending van de mensenrechten bestrijden. FIAN en andere organisaties binnen de burgermaatschappij hebben deze Principes warm ontvangen, want ze bieden een fundering voor een toekomst gebaseerd op de mensenrechten. »

¹ De extraterritoriale strekking van de DESC is te vinden in het Internationaal Verdrag betreffende de Economische, Sociale en Culturele rechten (IPESCR), dat stelt in artikel 2.1 dat: "Iedere Staat die deelneemt aan bovengenoemd Verdrag zich verplicht te handelen, zowel door middel van eigen inzet als door internationale hulp en samenwerking, in het bijzonder op economisch en technisch gebied, en zoveel als zijn beschikbare middelen dit toestaan, met het doel geleidelijk te komen tot een volledige uitoefening van de rechten die in dit Verdrag zijn erkend (...)".

Ter illustratie van het nut van deze Principes kunnen we het geval van Mubende in Oeganda noemen, waar boerengemeenschappen op illegale en gewelddadige wijze zijn verplaatst om ruimte te maken voor een koffieplantage voor een transnationaal Duits koffiebedrijf. Tien jaar later hebben deze gemeenschappen nog altijd geen nieuwe grond of compensatie gekregen. Duitsland heeft wel degelijk extraterritoriale verplichtingen in Oeganda, en de Principes van Maastricht zijn hier dus van toepassing

WELLUIDENDE ECHOS: BIJ FIAN...

EEN NEP-WEBSITE ALS PARODIE OP DIE VAN DE COMMISSIE VOOR HET GLB

Naar aanleiding van de Internationale Dag van de Landbouwersstrijd (17 april) heeft het Netwerk voor steun aan de landbouwers (Réseau de soutien à l'agriculture paysanne, ResAP), waar FIAN Belgium lid van is, op een heel eigen manier de 'verjaardag' gevierd van 50 jaar Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Er verscheen een parodie on-line van de website van de Europese Commissie voor 50 jaar GLB (<http://ec.europa.eu/agriculture/50-years-of-cap/index.htm>)

Ook FIAN Belgium werkte mee aan de inhoud en uitwerking van de nep-site. <http://www.50ansdepac.eu>

Met deze actie wil ResAP de hervormingen aan de kaak stellen die de Europese Commissie voorstelt om de toekomstige uitdagingen voor de Europese landbouw aan te pakken. De parodiërende site lijkt bedriegelijk goed op de officiële. Je vindt er een aangepaste versie van de redevoering van de Europese Commissaris voor Landbouw, Dacian Cioloș, en verder getuigenissen van landbouwers en NGO's die een echte hervorming van het GLB voorstellen, voor een duurzame landbouw die er is voor de landbouwers.

DE EER AAN BELGISCHE ARTIESTEN

De artistieke wedstrijd die FIAN heeft georganiseerd in het kader van de campagne "Stop impunity – strijd voor het recht op voeding" is op zich een succes te noemen aangezien vele artiesten hun eigen artistieke visie hebben kunnen voorstellen over de strijd tegen de straffeloosheid. FIAN Belgium is in het bijzonder fier op het feit dat de eerste en de tweede prijs van de wedstrijd toegewezen werden aan kandidaten die wonen in België: Johannes Koch en Orlando Kintero met de volgende respectievelijke werken: de video "Is this right?" en het schilderij "The expropriator". Bravo aan beiden! En bedankt aan jullie om te stemmen!

Om alle kunstwerken te bekijken en die van de winnenden, zie <http://www.stopimpunity.org/>.

INTERVIEW VAN EEN LID : GREGORY MARAITE

Gregory Maraite is lid van de lokale groep (LG) uit Saint Vith.

1) Hoe heb je FIAN leren kennen?

De LG van Saint Vith organiseert regelmatig een avond over de mensenrechten in partnerschap met Amnesty en Entraide & Fraternité. Zo werd ik voor de eerste keer bewust gemaakt van de problematiek van de mensenrechten in het algemeen maar ook voor het voedselrecht. Dan ben ik een maand op stage bij FIAN in Brussel gegaan.

2) Sinds wanneer bent u lid van een lokale groep?

Het is nog niet zolang eigenlijk. Maar ik ben al enige tijd geïnteresseerd door de thematiek. Ik ben op stage bij FIAN Belgium gegaan om de problematiek beter te leren kennen alsook om meer kennis te vergaren. Onlangs werd ik lid van de LG van Saint Vith.

3) Waarom kreeg u zin om lid te worden? Waarom FIAN en niet Amnesty of Oxfam bijvoorbeeld?

Ik denk dat enkel het feit dat één miljard mensen op aarde van honger lijden een goede reden is.

Volgens mij, mogen we niet de ogen voor zulke onrechtelijke situatie sluiten en moeten we ons actief engageren. Ik beschouw het werk van FIAN als heel belangrijk omdat honger één van de belangrijkste en meest schandalige problemen ter wereld blijkt te zijn (als het niet hét ergste is). Ik probeer toch om mij in andere instellingen te engageren zoals Amnesty International want zelfs gaat het over andere zaken, blijft hun strijd eveneens belangrijk en nodig.

4) Spreekt u van FIAN aan andere mensen? Is de NGO bekend door de mensen rond u?

Wanneer ik de gelegenheid krijg, spreek ik uiteraard van hongersnood in de wereld. Het is altijd beter om zich er niet helemaal in te berusten door te zeggen: "Sowieso zal men er niets aan kunnen veranderen". Dan ben ik blij om over FIAN te kunnen vertellen.

Spijtig genoeg denk ik niet dat de mensen veel over FIAN weten. Maar hier ligt ook een taak bij de leden van FIAN om dit te doen veranderen.

5) Welke taken hebt u in de groep? Wat zijn de pluspunten/ minpunten?

Over het algemeen verdelen wij de taken naargelang de acties. Een taak die ik echt interpellend vind is het geval Mubende in Oeganda.

Ik houd echt veel van de vrijheid die wordt gegeven aan de groep om het recht op voedsel te verdedigen op verschillende manieren. Het is zeker en vast verbonden aan het feit dat er veel middelen bestaan om dit doel te treffen. Jammer genoeg blijken de mensen niet altijd bereid te zijn om zich actief te engageren. Bijgevolg zijn we heel weinig in onze groep.

6) Wat zou u zeggen aan degene die aarzelen over het feit lid te worden?

In een week heb je 168 uur. Ik zie geen enkele reden waarom men geen paar uur kan investeren voor de mensen die van honger lijden. Bovendien denk ik dat we moreel verplicht zijn om ze actief te helpen aangezien wij de enorme kans hebben om niet van honger te lijden.

FIAN plus

RECHT VOOR DUMMIES: HET RECHT OP WATER

Het recht op water is verbonden aan het recht op voeding aangezien water niet alleen van essentieel belang is voor het leven van de mens, maar ook voor de landbouw en de productie van basisvoeding. Bovendien is het recht op water een voorafgaandelijke essentiële voorwaarde opdat de andere mensenrechten zouden worden gerespecteerd: het recht op gezondheid, op onderwijs, op het leven, enz.

DEFINITIE

Het Algemeen Commentaar nr. 15 van het Comité inzake de economische, sociale en culturele rechten (hierna, Comité) legt de principes vast waaruit het recht op water bestaat. Het Comité definieert het recht op water als het recht van iedereen op beschikbaar water, van goede kwaliteit en zowel fysiek als economisch toegankelijk voor persoonlijk en huishoudelijk gebruik.

> **Beschikbaarheid** : het water beschikbaar voor iedere persoon moet voldoende zijn en constant aanwezig zijn voor persoonlijk en huishoudelijk gebruik (drinken, hygiëne en onderhoud), in conformiteit met de richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie. Dit betekent normaal 50 – 100 liter per dag per persoon en een absoluut minimum van 20 liter. Deze normen kunnen handig zijn voor het uitvaardigen van verplichte rechten en indicatoren voor het recht op water.

> **Kwaliteit** : Het water dat nodig is voor het persoonlijk en huishoudelijk gebruik moet gezond zijn, zonder microbes of chemische stoffen en mag geen gevaar betekenen voor de gezondheid. Het water moet een aanvaardbare kleur, geur en smaak hebben. Aangepaste saneringsdiensten zijn essentieel om de bevoorrading van kwaliteitsvol water te beschermen, en om een respect aan de menselijke waardigheid, privéleven en het recht op gezondheid te waarborgen.

> **Fysieke toegankelijkheid** : Het water moet fysiek toegankelijk zijn zonder gevaar voor het huishouden, in de onderwijsinstellingen en op de werkvloer. De installaties en de aangepaste diensten moeten zich op een veilige plaats bevinden en aangepast aan de noden van verschillende groepen, in het bijzonder vrouwen, gedetineerden, vluchtelingen en inheemse groepen. Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie moet een minimale hoeveelheid water per persoon zich in een bron bevinden op minder dan een kilometer. Bovendien moet iedere persoon informatie kunnen ontvangen inzake al hun vragen rond het water.

> **Economische toegankelijkheid** : Het water moet een redelijke prijs hebben voor iedereen en de directe en indirecte kosten mogen geen beslag leggen op de mogelijkheid van de persoon om toegang te hebben tot deze diensten en om andere essentiële goederen te kopen, zoals voeding, huisvesting, onderwijs en gezondheidszorg. Dit betekent dat de watervoorziening moet gesubsidieerd worden voor de arme gemeenschappen die er niet zelf voor kunnen betalen en dat het water gratis moet worden verschaft voor zij die het nodig hebben. De recuperatiekosten mogen geen barrière vormen.

JURIDISCHE BASIS

Het recht op water is expliciet vermeld in bepaalde verdragen met betrekking tot het recht van het kind (art. 24 : De Staten die partij zijn, spannen zich in om het bovenvermelde recht te waarborgen, en nemen in het bijzonder passende maatregelen om te strijden tegen ziekte en ondervoeding, door onder andere nutritionele voeding en drinkwater te voorzien), van de vrouw en van de persoon met een handicap. Andere teksten vernoemen het bovendien impliciet. Zo wordt het indirect vermeld in art. 11 en 12 van het Internationaal Verdrag inzake de economische, sociale en culturele rechten. Het Algemeen Commentaar nr. 14 van het Comité inzake de economische, sociale en culturele rechten heeft het recht op gezondheid uitgebreid naar het recht op drinkwater en sanering. Het Algemeen Commentaar nr. 15 (2002) stelt dat het recht op water impliciet is inbegrepen in art. 11 van het Verdrag aangezien het deel uitmaakt van het recht op een menswaardig leven, zoals het recht op voeding en huisvesting.

INTERPRETATIE:

Het Commentaar nr. 15 duidt aan dat de Staten geleidelijk aan de volledige uitvoering van het recht op water moeten bereiken met de gepaste middelen. Inderdaad, zoals voor het recht op voeding zijn de Staten verplicht om:

> **te respecteren** : de wetgeving moet worden herzien als zij niet voldoen aan het recht op water. De Staat mag niet tussenkomen in het recht op water (pollutie, vermindering van water voor de armen)

> **te beschermen** : de Staat moet derden verhinderen om het recht op water te schenden door wetgeving of andere maatregelen te nemen zodat private actoren (bedrijven, waterindustrieën: er moet een onafhankelijke controle zijn) het recht ook respecteren: ze moeten waarborgen dat ze het water niet onderbreken, dat de gemeenschappen beschermd zijn tegen de extractie van water, dat eigendomswetgeving de toegang niet verhinderen, en dat als een derde de extractie van water controleert, dan moet de Staat ervoor zorgen dat het water op een eerlijke, betaalbare en fysieke manier toegankelijk is.

> **te waarborgen** : de Staten moeten maatregelen nemen om het recht op water volledig te realiseren: ze moeten de voorrang geven aan het persoonlijk en huishoudelijk gebruik en aan de kansarme groepen; de doelen definiëren om diensten te verhogen rekening houdend met de kansarme groepen; maatregelen nemen zodat het water gratis is of heel goedkoop; de resultaten controleren en nakijken en vergoedingen voorzien bij schendingen; de waterbronnen beschermen en de deelname van iedereen in het beslissingsproces garanderen.

WANNEER SPREKEN WE CONCREET VAN EEN SCHENDING?

> Wanneer men geen beroep meer kan doen op de diensten zonder dat er toegang tot alternatieven wordt geregeld

> wanneer het water vervuild is door activiteiten van de Staat of bedrijven

> wanneer er een vermindering van het water is voor de arme en inheemse bevolking door voorrang te geven aan de rijken

> wanneer de diensten vernietigd werden tijdens conflicten

> wanneer het water te duur is.

Source : Centre on Housing Rights and Evictions (COHRE), Legal Resources for the Right to Water : International and National Standards (2003).
Observation générale 15 : Le droit à l'eau (article 11 et 12), Comité des droits économiques, sociaux et culturels, Haut-Commissariat des Nations Unies aux droits de l'homme (2002).
«The right to water», fact sheet n°35, United Nations, août 2010.

HET RECEPT VAN DE MAAND: SIROOP TEGEN SLIJMHOEST

Niets beter dan een grootmoeders' recept: een 100% natuurlijke siroop en een perfect hoestmiddel (zeker in geval van slijmhoest en bronchitis; ook goed voor een verstopte neus bij een verkoudheid). Als je het eenmaal geprobeerd hebt, kun je er niet meer buiten.

Ingrediënten :

- > 2 niet bespoten Bio citroenen,
- > 2 Bio uien,
- > Honing van Bio tijd,
- > Bio niet geraffineerde rietsuiker.

Modus operandi

- > Snijd de citroenen en de uien in sneden.
- > In een grote kom, wissel een laag citroen af met een laag ui. Giet het citroensap erover en dek het geheel met honing en rietsuiker. Laat het mengsel de hele nacht rusten.
- > 's morgens zie je dat de uien uitgelekt zijn.
- > De vloeistof moet dan worden gefiltreerd en in een glasflesje worden gegoten. Deze siroop mag tijdens een maand in de koelkast worden bewaard.

Dosering

Het is geschikt voor volwassenen en voor kinderen

- > **Babies en kinderen: 1 theelepeltjes 3 à 4 keer/ dag tijdens 3 à 4 dagen**
- > **Volwassenen:** 1 eetlepel 3 à 4 keer/ dag tijdens 3 à 4 dagen

Yakagezondheid.

De actieve principes van deze siroop

> De zwavelverbinding van de ui, die de genezing van de ontsteking versnelt, maakt de expectoratie van de viskeuze slijmen makkelijker en maakt de slijmafscheiding vloeibaar wat op zijn beurt de expectoratie verbetert.

> Uien hebben een anti-infectivum actie : (ui extract wordt gebruikt voor mondslijmvliesontstekingen en mond- en keelontstekingen) ten aanzien van de stafylokok die verantwoordelijk is voor steenpuisten en antrax is het zelfs een echte antibiotica.

> Het is rijk aan vitaminen C dankzij de uien en ook de citroen.

> De honing maakt het zacht voor de keel.

AGENDA

- > 8 MEI OM 9U TE DENDERMONDE
Steun tijdens het proces van de 11 vrijwilligers maaiers die op 29 mei 2011 genetische gemanipuleerde aardappelen hebben vervangen door aardappelen met een natuurlijke weerstand. Ze worden vervolgd voor een "criminele organisatie" terwijl ze enkel de genetisch gemanipuleerde organismes wilden stopzetten. Ze hebben bijgevolg nood aan onders teuning en mobilisatie en doen een oproep voor een vrijwillige veruiter lijkung van de steun: <http://fieldliberation.wordpress.com/>
- > 9 MEI:
Een vredevolle en nationale burgerwandeling/-onderzoek in de baker mat van de Genetisch gemanipuleerd organisme (GGO), de "Ghent Biotech Valley". <http://fieldliberation.wordpress.com>
- > 15 MEI TE ETTERBEEK VAN 20:00 TOT 22:00:
Het nut van onkruid, Raadzaal – Gemeentehuis - (Oudergemlaan 115).
- > 26 MEI VAN 10U TOT 18U TE BRUSSEL:
Vormingsdag « Zich voeden is een recht ! » georga niseerd door FIAN Belgium. Huis van de Vrede, van Elewyckstraat 35, 1050 Brussel.
- > 31 MEI OM 20U TE BRUSSEL:
Ontmoeting rond het thema "Landbouwers: actoren, slachtoffers of red ders van de klimaatsverandering." Georganiseerd door SOS Faim. Plaats nog te bevestigen.
- > 3 JUNI:
Feest van het milieu in het Jubelpark
- > 8 ET 15 MEI, 16 ET 23 JUNI:
Kompostvormingen van Worms : <http://www.wormsasbl.org>
- > 4 AU 8 JUNI TE BERLIJN:
Summer School « Right to Food ».
- > 6 TOT 8 JULI TE HOTTON:
Festival Lasemo (thema wat na Rio+20).
- > 3 TOT 5 AUGUSTUS:
Festival Esperanzah te Floreffe.
- > 14 TOT 16 SEPTEMBER:
4e editie van de landbouwersbeurs te Bergen.
- > OKTOBER:
Festival AlimenTerre.

Als Lid,
ontvangt u de **FIAN ECHO**
elke **2 MAANDEN**
en leest u het **LAATSTE**
NIEUWS over het recht op voeding
en kunt u **HANDELEN** door
DRINGENDE ACTIES
TE ONDERTEKENEN!

Bankrekeningnummer : 000-1396974-77
IBAN : BE 80 0001 3969 7477
BIC : BPOTBEB1

> FIAN is de enige internationale mensenrecht-
tenorganisatie die het recht op voeding
verdedigt.

> FIAN vecht voor een wereld zonder honger,
waarin iedere vrouw, iedere man en ieder kind
zijn rechten waardig kunnen uitoefenen, in het
bijzonder het recht op voeding, zoals vermeld
in de Internationale Verklaring voor de Rechten
van de Mens.

